

NEDERLANDS / LANDS TAAL

“SINAASAPPELEN GEHAAST”

Deze raadselachtige titel is een voorbeeld van de kromtaal die in tweetalig Brussel geweldig floreert. Dit voorbeeld komt uit een artikeltje in Het Nieuwsblad en moet in een toprestaurant de vertaling voorstellen van “oranges pressées”.

Nog een paar voorbeelden van deze kromtaal in Brussel:

Leffe blonde wordt Leffe amber.

Uit Brussels Summer Festival: “Dani Klein komt terug op stage voor een paar heel speciale en unieke akoestische vertoningen”.

De webstek van La Luna di Venezia in de Beenhouwersstraat : “ Lekker Italiaans en Fraans schotel”

Een paar handelaars in de Nieuwstraat: “Laatste delen aan soldenprijzen” (dernières pièces)

Brasserie Vendôme aan de Adolf Maxlaan, één van de betere gelegenheden, met een dessert: “Smeltend aan de chocolade” (Fondant au chocolat)

L’Auberge du Pêcheur aan de Sint-Katelijne kerk: “Bereiding in olij” (huile d’olive)

Maar ons land is niet het enige waar men soms moeite heeft met vertalingen.

De Olympische Spelen starten in Peking op 8 augustus 2008. Dit veroorzaakt een geweldige opstoot bij de Chinezen om goed Engels te leren en om diensten in het Engels te afficheren om toch maar de toeristen ter wille te zijn. Maar net als in Brussel levert dit hilarische voorbeelden van creatief Engels op.

Enkele voorbeelden (uit Trouw van 8 augustus 2007):

Bij de ingang van een winkelcentrum : “Take notice of safe. The slippery are very crafty”. (Letterlijk: Let op veilig. De gladheden zijn erg doortrapt.)

Een thema park over China’s etnische minderheden werd in het Engels een racistisch park.

Heel wat borden in openbare gelegenheden wijzen niet naar de uitgang maar naar export.

Gehandicapten-toiletten worden regelmatig aangeduid als bestemd voor gedeformeerde personen.

Werken in uitvoering wordt soms Executie in uitvoering.

Er wordt nu hard gewerkt aan deze foutieve Engelse terminologie. Begin dit jaar heeft Peking nieuwe standaarden en officiële vertalingen gepubliceerd voor informatieborden en menu’s. Speciale teams zijn aangesteld om tijdig het foute Engels op te sporen. Dus de vermelding van kuikens als seksueel onervaren kippen zal niet meer voorkomen op de menukaart.

Wij kunnen alleen maar besluiten dat het jammer is dat de stad Brussel geen lesje leert van Peking op het gebied van wegwerken van Nederlandse kromtaal in menu’s en aankondigingen. Of verwacht ze dat de Vlaamse Gemeenschap dit moet doen?

JAARGANG 17 -
NUMMER 9-
OKTOBER 2007

maandelijkse uitgave
niet in juli

P 209916

verantwoordelijke
uitgever

Mieke Delanghe

Bisdomkaai 11

9000 Gent

telefoon :

09/225.16.00

e-post :

mieke.delanghe@vvb.org

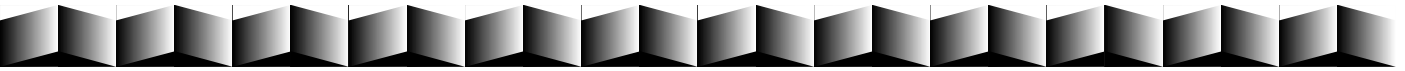
nlandstaal@vvb.org

NIEUWE ACTIES IN DIT NUMMER

AUDI EQUESTRIAN MASTERS	2
METRO	2
GLOBAL WINERIES	3
MAAR OOK NOG	3

ANT-WOORDEN EN DADEN

TENERIFE	5
HAVILAND	5



AUDI EQUESTRIAN MASTERS

In Knack van 19 september stuiten we op een advertentie over een Jumping in Brussel. Het gebeuren gaat door in Tour & Taxis van 10 tot 14 oktober.

Het wordt in Knack als volgt aangekondigd : Audi Equestrian Masters – International Jumping of Brussels. Verder wordt het telefoonnummer gegeven waar je tickets kan reserveren, met de vermelding "reservation". Kortom, de schaarse tekst is volledig in het Engels.

De hoofdsponsor is dus Audi, samen met Rolex. Verder zijn er nog een aantal andere sponsors, zoals La Libre Belgique, Trends, Concentra Media, de stad Brussel, het Brussels hoofdstedelijk gewest, Sofitel en zo.

SCHRIJVEN \

**Audi Equestrian Masters
VAAV Communication
Ter Kamerenstraat 184
1200 BRUSSEL**

BELLEN \

02/779.54.80

FAXEN \

02/772.51.71

WEBSTEK \

www.audiequestrianmasters.com

STRALEN \

info@audi-eq-masters.com



METRO

De gratis krant Metro, die onder andere in stations verdeeld wordt, trok de aandacht van een van onze lezers. Hij vlooidde het krantje na op taalgebruik en vond het volgende.

De titeltjes van de verschillende rubrieken zijn meestal in het Engels : Topics, Moneyline, General, Sports, Extra Time, Jobtime, World, Politics...

Ook in het colofon staat nogal veel Engels. "Uitgever" en "Hoofdredacteur" zijn weliswaar Nederlands, maar verder : General manager, Central desk, Metro's Newsroom, Graphic and Lay-out Editors, Production, Advertising en Distribution.

Op de webstek is het geen haar beter : in de Nederlandstalige versie wemelt het van Engelse titeltjes : Newstime, Funtime, Contests, TV Guide, Horoscope, Questiontime, Fun with Photos, Jobtime, JobShots & JobList, JobQuestions, Kiss & Ride, Printed version (PDF), Urban Life, Eye Witness, Top Stories, Quote, ...

Even nakijken in de Franstalige versie leerde ons dat het daar exact hetzelfde is. Tenminste geen discriminatie op dat vlak.

SCHRIJVEN \

**n.v. Mass Transit Media
Ravenstein Galerij 4
1000 BRUSSEL**

WEBSTEK \

www.metrotime.be

STRALEN \

metro@metrotime.be

Newstime

Funtime

- Contests
- TV Guide
- Horoscope
- Questiontime
- Fun with Photos

Jobtime

- JobShots & JobList
- JobQuestions

Kiss & Ride

· Printed version (PDF)



· Urban Life

GLOBAL WINERIES

In Weekend Knack van 12 september zagen we reclame voor Californische wijnen.

Dat deze wijn uit de Verenigde Staten komt, is voor de invoerder blijkbaar een goede reden om dan maar meteen de hele advertentie in het Engels te zetten. "It took nearly a century to perfect our wines. It takes only a second to appreciate why." is de slagzin, maar ook de kleine lettertjes over de eigenschappen van de verschillende soorten zijn in het Engels.

De wijnen worden geïmporteerd door de Antwerpse firma Global Wineries.

SCHRIJVEN \

Global Wineries nv
Merksemsestraat 23
2060 ANTWERPEN

BELLEN \

03/326.81.70

FAXEN \

03/633.13.20

WEBSTEK \

www.globalwineries.com

STRALEN \

info@globalwineries.com

MAAR OOK NOG

WELDIMO

In de Vlaamse rand rond Brussel wordt men nogal eens geplaagd met tweetalige reclame. De mensen daar doen hun best om zelf de firma's in kwestie aan te schrijven, maar er zijn soms hardnekkige taalzondaars die jaren aan een stuk tweetalige reclame laten bedelen en op protestbrieven niet, negatief of zelfs beledigend antwoorden.

Voor één van die gevallen roept men nu onze hulp in. Het gaat over de firma Weldimo, die ramen, deuren, trappen, veranda's en dergelijke maakt en die haar hoofdzetel heeft in Bree. Eén van de vestigingen is in de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem, en van daaruit komt sinds 2003 tweetalige huis-aan-huisreclame die in de Vlaamse Rand wordt bedield.

Men heeft vanuit verschillende gemeenten zowel de plaatselijke vestiging als de hoofdzetel in Limburg aangeschreven. Vanuit de plaatselijke vestiging kwam geen antwoord, vanuit Limburg wel, maar dan met beledigende en dreigende taal erin. Wees dus ook maar voorbereid op dergelijke antwoorden als u probeert om de firma tot betere gevoelens te brengen.

SCHRIJVEN \

Weldimo n.v.
Industrieterrein Vostert
3960 BREE

BELLEN \

089/46.29.25

FAXEN \

089/46.29.34

WEBSTEK \

www.weldimo.be

STRALEN \

contact@weldimo.be

BIKKEMBERGS

Dirk Bikkembergs is, zoals je wellicht weet, een modeontwerper, één van de bekende Zes van Antwerpen. Zijn sportkledij en op sport geïnspireerde kleding heeft de laatste jaren veel succes. Dat succes gunnen we hem best, maar we zouden het meer op prijs stellen als hij zijn kleren in het Nederlands zou aanprijzen.

We zagen al herhaaldelijk reclame voor Bikkembergs met Engelse slagzinnen, en nu vonden we een reclamebladzijde op de achterkant van Humo van 25 september jongstleden, met de tekst "Fall Winter 2007 – designed by Dirk Bikkembergs". Het viel nog mee dat er onder de foto in het Nederlands "Logan Bailly – doelman – RC Genk – Nationaal elftal" stond.

De webstek www.bikkembergs.com is volledig in het Engels, geen taalkeuze mogelijk. Een contactadres is er niet te vinden, al kan men via de webstek wel contact maken.

WEBSTEK \

www.bikkembergs.com

PROXIMUS

Een trouwe medewerker kwam begin september in een postkantoor in Dilbeek. Naast de brievenbus stond daar een promotiestand van Proximus, waarbij de slagzin in het Engels was. Toen de man door de jongeman van de stand werd aangesproken om klant te worden, protesteerde hij tegen de Engelstalige slagzin, maar dat viel niet in goede aarde bij de Proximusbediende. Hij antwoordde dat het "in het Vlaams niet klonk" en dat de man niet mee was met zijn tijd.

PIZZA HUT

Een VVB-lid ging enige tijd geleden met zijn kinderen eten in Pizza Hut in Edegem (Prins Boudewijnlaan). Hij verbaasde zich erover dat de bestelbon in het Engels was: "Guest check", 2 adults, 2 children enz... Aan de kassa gekomen, deed de man zijn beklag hierover, maar men antwoordde "U bent de eerste die hier een opmerking over maakt". En ook het kassabonnetje was in het Engels.

Waarschijnlijk is de toestand hetzelfde in alle vestigingen van Pizza Hut, maar daarvan zijn we niet zeker.

SCHRIJVEN \

Pizza Belgium nv
t.a.v. Klantendienst
Fotografielaan 41
2610 WILRIJK

MERCARD

We kregen een map in handen, bedoeld voor bedrij-

ven om kerst- en nieuwjaarskaarten te bestellen om aan de klanten te sturen. Op een inlegvel of op de kaart zelf kan men firmanaam, logo en een eigen tekst laten drukken. Door het aankopen van de wenskaarten steunt men, naar keuze, Amnesty International, Handicap International of de Vlaamse Liga tegen Kanker. Deze organisaties worden ook vermeld op de wenskaarten.

Dat deze kaarten doorgaans Engelse teksten dragen, zoals "Merry Christmas", "Season's Greetings", "From the whole team", of ook wel "Let's build together your vision of the future", zal niet zozeer verrassen.

Maar de bestelbon waarmee de nodige gegevens moeten worden doorgegeven, is tweetalig Nederlands/Frans, en ook zijn van de drie boekjes met afbeeldingen van kaarten die in de map zijn ingesloten, er twee tweetalig. Dat van de Vlaamse Liga tegen Kanker is in het Nederlands.

Het bedrijf dat voor het bedrukken en de levering van de kaarten zorgt, is de firma Mercard uit Maldegem.

SCHRIJVEN \

Mercard
Aalterbaan 183a, bus 2
9990 MALDEGEM

BELLEN \

050/710.720

FAXEN \


050/710.700


WEBSTEK \

www.christmascard.be

STRALEN \

info@mercard.be

 **Amnesty International**
www.amnesty.be



6602A | 16 x 16 cm | € 1,22
Aquarelkaart met zilverfolie en reliëf
Papier aquarelle, finition argent et relief

CHOISISSEZ VOTRE CARACTÈRE

1. Nevison <i>Meilleurs Vœux</i>	2. Cochin Italic <i>Meilleurs Vœux</i>
5. Brush Script <i>Meilleurs Vœux</i>	6. Koepenick <i>Meilleurs Vœux</i>

KIES HIER UW LETTERTYPE

1. Nevison <i>Prettige Kerstdagen</i>	2. Cochin Italic <i>Prettige Kerstdagen</i>
5. Brush Script <i>Prettige Kerstdagen</i>	6. Koepenick <i>Prettige Kerstdagen</i>

ANT-WOORDEN EN DADEN

TENERIFE

Vorige maand protesteerden we tegen een Engelstalige advertentie over Tenerife. Van de Spaanse Dienst voor Toerisme kregen we het volgende antwoord.

Geachte Mijnheer,

Wij hebben uw e-mail van 20 september jl. ontvangen, waarin u melding maakt van de Engelstalige advertentie van Tenerife, dat verschenen is in een Nederlandstalig tijdschrift in België. Daarvoor bieden wij dan ook onze verontschuldiging aan.

Wij zijn eveneens verbaasd want uiteraard zijn de advertenties van de Spaanse Dienst voor Toerisme in België in het Nederlands voor Nederlandstalige magazines. Mogen wij u daarom vragen ons een kopie van deze Engelse advertentie door te sturen, zodat wij kunnen nagaan met ons advertentiebureau wat er juist gebeurd is.

Met vriendelijke groeten, verblijven wij inmiddels met de meeste hoogachting,

*In naam van Laura Pena Alberdi, Directrice
Nicole Lefevere, Persdienst
Spaanse Dienst voor Toerisme*

HAVILAND

Vlaams Parlementslid Luk Van Nieuwenhuysen stelde een schriftelijke vraag over het taalgebruik van de intergemeentelijke vereniging voor afvalophaling Haviland. De vraag :

In Londerzeel maar ongetwijfeld ook in andere Vlaams-Brabantse gemeenten krijgen vuilzakken waarvan de inhoud niet conform is, een klevet van de intergemeentelijke vereniging Haviland, zodat de inwoners weten waarom hun vuilzak niet werd meegenomen.

Het gemeentebestuur van Londerzeel diende enige tijd geleden klacht in bij Haviland omdat het personeel eentalig Franse klevetters aanbracht.

Haviland antwoordde dat Franstalige stickers alleen gebruikt worden in faciliteitengemeenten.

Naast het feit dat Londerzeel natuurlijk geen faciliteitengemeente is, blijft de vaststelling dat de intergemeentelijke vereniging blijkbaar alleen in het Frans met de bevolking van de faciliteitengemeenten communiceert.

Is de minister daarvan op de hoogte ?

Deze handelwijze is onwettelijk. Heeft de minister dat aan Haviland en de betrokken gemeentebesturen laten weten ?

Het antwoord van Marino Keulen, Vlaams minister van binnenlands bestuur, stedenbeleid, wonen en inburgering.

In een voorlopig antwoord van 11 mei 2007 heb ik de heer Vlaamse volksvertegenwoordiger meegedeeld dat ik de regeringscommissaris bij de intergemeentelijke samenwerking gevraagd heb een onderzoek in te stellen. ik heb de resultaten van dit onderzoek ontvangen en kan nu op uw vraag terugkomen.

HAVILAND is een dienstverlenende vereniging die gemeenten bevat van het arrondissement Halle-Vilvoorde. Daaronder zijn een aantal "randgemeenten" zoals bepaald in de wet op het gebruik van de talen in bestuurszaken. (art.7).

De zetel van HAVILAND bevindt zich in Asse, dus in een gemeente zonder speciale regeling die zich in het Nederlandse taalgebied bevindt.

HAVILAND is een gewestelijke dienst waarvan de werking gemeenten bevat met een speciale taalregeling en waarvan de zetel gevestigd is in Nederlandse taalgebied. Op een dergelijke vereniging is het artikel 34§1 van de taalwet van toepassing.

De stickers die HAVILAND kleef op vuilniszakken waarvan de inhoud niet conform is, zodat de betrokken inwoner weet waarom zijn vuilzak niet werd meegenomen, moeten beschouwd worden als een betrekking met een particulier. Het gaat immers om een mededeling aan een geïndividualiseerde persoon, met name degene die zijn vuilniszak niet conform aan de straat heeft geplaatst. Krachtens artikel 34, §1, b, 4° lid, gebruikt de gewestelijke dienst in zijn betrekkingen met een particulier de taal die ter zake opgelegd is aan de plaatselijke dienst van de woonplaats van



de betrokken particulier. Dit betekent dat de stickers die op de vuilniszakken geplakt worden uitsluitend in het Nederlands mogen worden gesteld, maar dat de betrokkene het recht heeft een Franstalig exemplaar te bekomen als hij daar uitdrukkelijk om verzoekt. Dat verzoek moet telkens opnieuw herhaald worden.

Uit het gevoerde onderzoek blijkt dat HAVILAND in de gemeenten uit het Nederlands taalgebied uitsluitend Nederlandstalige stickers verspreidt. Dit is de correcte handelwijze. Het aangehaalde geval in Londerzeel bleek een menselijke vergissing te zijn waarvoor reeds verontschuldiging zijn aangeboden.

In de faciliteitengemeenten gebruikt HAVILAND telkens tegelijkertijd een Nederlandstalige en een Franstalige sticker. Als motivatie wordt de omzendbrief BA 97/22 van 16

december 1997 aangehaald waarin staat dat de plaatselijke diensten in de faciliteitengemeenten de berichten bestemd voor het publiek in het Nederlands en het Frans opstellen met voorrang voor het Nederlands. De omzendbrief stelt echter ook duidelijk dat een plaatselijke dienst een dienst is waarvan de werkring niet meer dan één gemeente bestrijkt. Daarenboven gaat het in casu niet om een bericht bestemd voor het publiek maar om een mededeling aan een particulier. De analyse van HAVILAND is dus fout. HAVILAND moet ook in de faciliteitengemeenten de stickers eentalig in het Nederlands aanbrengen.

De werkwijze van HAVILAND in de faciliteitengemeenten is dus onwettig en ik zal HAVILAND hier onverwijld van op de hoogte brengen.

UITSMIJTER

Nog wat meer vertalingsperikelen.

Soms hebben we het in dit blad over gebruiksaanwijzingen en handleidingen die bij allerlei toestellen zitten. Het taalgebruik hiervoor is bij wet geregeld : deze documenten moeten in het Nederlands zijn.

Dat het ook een verstaanbaar Nederlands van behoorlijke kwaliteit moet zijn, staat er jammer genoeg niet bij in de wet. En zo komt het dat er vreemdsoortige zinnen kunnen voorkomen in dergelijke handleidingen. Soms is het zelfs zo erg dat men naar de Franse of Engelse versie moet kijken om te begrijpen wat er bedoeld wordt.

Enkele voorbeelden uit de gebruiksaanwijzing van een MP4-toestel, dat is een apparaatje om muziek, foto's en video's op te slaan, van het merk Höher.

Het begint al goed met de zinsnede "Lees voordat het gebruikt." en verder "Wrijf of tref het toestel niet met de harde dingen." en "Verbreek MP4 niet bij uzelf. Als er probleem is, contact op met de deler of de leverancier."

Maar dergelijke zinnen zijn nog min of meer begrijpelijk.

Wat moet er echter verstaan worden als men dingen leest als :

"Verstrek de MTV uitzending analyseert"

"Stel van de U bord aandrijving functie vrij alleen WIN98 systeem heeft de drive CD nodig."

"Warme prompt" (in het Frans : "Remarque importante".)

"Druk : het geldig wanneer ervandoor de dringende, het kunnen aantal keren betreffen worden, zoals : snel vooruit snel achteruit."

"Lyrisch verschijnen" (Lyrics display, of het tonen van teksten)

"Als de vaststelde bevordering software fout is, zal het abnormaal spelen, Lees het voorzichtig !"

Men vraagt zich waarachtig af wie dergelijke vertalingen maakt. Enige bekwaamheid als vertaler en/of kennis van de Nederlandse taal kunnen de dader alvast niet toegeschreven worden.

Overigens : ook de Engelse versie doet wat vreemd aan en bevat fouten, al is ze niet zo compleet onleesbaar. Hoewel de merknaam Duits lijkt te zijn, is ook de Duitse versie niet altijd correct, hoewel niet zo slecht als de Nederlandse. Over de Spaanse tekst kunnen wij niet oordelen. De Franse tekst daarentegen lijkt ons in goed en verstaanbaar Frans gesteld.